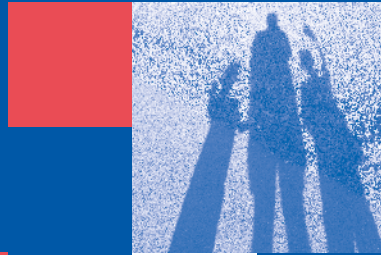

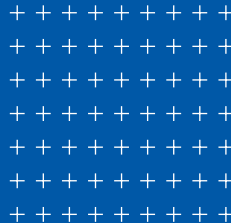
GRÖBER DÓRA - HIDASI BARNABÁS

TRANSPARENTING

*a transz emberek
szülői helyzetének
dokumentálása
Magyarországon*

2016-17

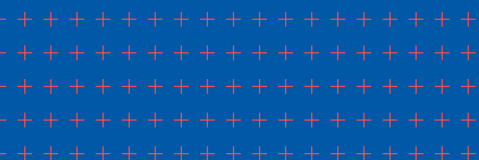

© Transvanilla Transznemű Egyesület

TRANSVANILLA
TRANZSNEMŰ EGYESÜLET

transvanilla.hu | facebook.com/Transvanilla | szervezet@transvanilla.hu

Ez a Mű a Creative Commons Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi Licenc feltételeinek megfelelően felhasználható.

ISBN 978-615-80729-1-5

A kiadvány az ILGA-Europe Documentation and Advocacy Fund támogatásával jött létre. Tartalma nem feltétlenül tükrözi az ILGA-Europe hivatalos álláspontját.

TARTALOM

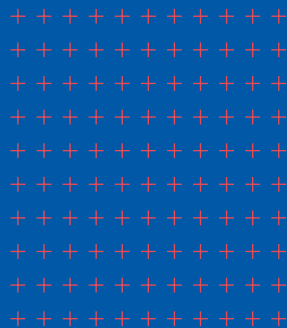
PROJEKT

Transvanilla Transznemű Egyesület	5
A projekt leírása	6
A kutatás folyamata	6
A vizsgált sokaság	7

KUTATÁSI EREDMÉNYEK

Demográfia	9
Családi állapot	9
Tranzíció, coming out	12
Feltételezett diszkrimináció	13
Attitűdök	14
Meglévő gyermekek	17
Gyermekvállalás	18
Következtetések	24
Használt fogalmak	25
Jelentsd a transzfóbiát	27

TRANSVANILLA TRANSZNEMŰ EGYESÜLET

A transz, a dzsender-nonkonform és az interszex emberek érdekeit képviseljük az élet minden területén. Egy olyan Magyarországiért dolgozunk ahol a transz, a dzsender-nonkonform és az interszex emberek tisztelt, elfogadott és látható tagjai a társadalomnak. Célunk ennek érdekében jogi, orvosi és társadalmi változásokat elérni, hogy ezzel javítsunk a transz, a dzsender nonkonform és az interszex emberek mindennapi életminőségén.

PROJEKT

TransParenting - a transz emberek szülői helyzetének dokumentálása Magyarországon

2016 márciusától 2017 áprilisáig tartó projektünk célja volt a transz emberek szülői helyzetének dokumentálása Magyarországon.

A projekt során feltérképeztük az aktuális jogi helyzetet és arról részletes elemzést publikáltunk. Az adatgyűjtés a jogi elemzés mellett online kérdőívek, személyes interjúk keretében valósult meg.

A tényeken alapuló érdekképviselési tevékenységünk célja a családi kérdésekkel foglalkozó szervezetek figyelmét felhívni a transzspecifikus helyzetekre és információkat eljuttatva szövetségeseket keresni a politikai és egyéb döntéshozók körében. A jogi elemzés eredményeit a Transz családjogi kérdezz-felelek című kiadványunkban publikáltuk.

A KUTATÁS FOLYAMATA

Az empirikus kutatás elkészítésére összesen két lépésben került sor, külön időpontokban.

Elsőként önkitöltős online kérdőíves felmérést végeztünk. Az online kérdőíves módszerre a transz emberek nehéz elérhetősége és speciális helyzete adott okot. Ennek köszönhetően, azaz az anonimitásuk biztosításával az intímabb és zavarra okot adó témákban is könnyebben

nyilatkozhattak.

Kérdőívünk 243 befejezett válaszsort tartalmaz. Kutatásunk eredményeinek elemzése során kizárólag ezeket a befejezett kérdőíveket és interjúkat dolgoztuk fel.

A kutatás második lépéseként személyes, strukturált interjúkat készítettünk. Az interjúalanyok az arra vállalkozó, online kérdőívet kitöltő személyek közül kerültek ki.

VIZSGÁLT SOKASÁG

A kérdőíves vizsgálati személyek és az interjúalanyok a Transvanilla Transznemű Egyesület weboldalát, szociális médiafelületeit, csoportjait látogató és hírlevelét olvasó transz emberek közül kerültek ki.

A válaszadók 42,81%-a (104 személy) "nőként", "inkább nőként" vagy "transz nőként" identifikálta magát, 42,38%-a (103 személy) "férfiként", "inkább férfiként" vagy "transz férfiként", 14,82%-a (36 személy) pedig az alábbi kategóriák egyikét jelölte meg nemi identitására vonatkozóan: "mindkettő", "egyik sem", "nem akarom

eldönteni", "nem tudom" vagy "egyéb". Egyébnek 4 fő jelölte magát, ebből 2 fő crossdresserként, 1 fő autogynephil férfiként és 1 személy transzmaszkulin genderfluidként identifikálta magát.

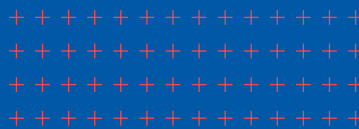
Attól függetlenül, hogy most milyen neműnek érzi magát, 3 fő (1.23%) feltüntette, hogy születésekor férfinak anyakönyveztek, de interszex, illetve 9 fő (3,70%) azt, hogy születésekor nőnek anyakönyveztek, de interszex személy. Tehát a válaszadók 4,93%-ról (12 fő) beszélünk, ami mintegy minden 20. válaszadót jelent a kutatásban.

Crossdresser: olyan férfi vagy nő, aki a másik nem ruháit viseli.

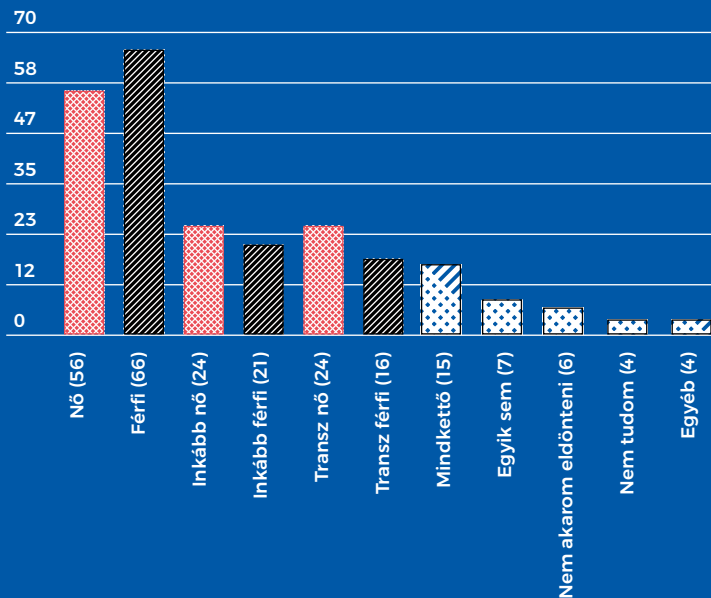
Autogynephil férfi: olyan férfi aki szexuálisan izgalomba jön, ha elképzeli magát nőként.

Transzmaszkulin: olyan transz ember akit születésekor nőnek határoztak meg, de a férfiassággal jobban azonosulnak, mint a nőiességgel.

Genderfluid: olyan nemi identitás ami az idők folyamán változik.

Most milyen neműnek érzed magad?

Interszex emberek: a nemi anatómiai jegyek (kromoszómák, hormonok, külső és belső nemi szervek) olyan kombinációjával rendelkeznek, amelyek sem a férfiak, sem a nők esetében nem szokványosak. Az interszex állapot leggyakrabban veleszületett, de előfordul az is, hogy a szexuális fejlődés későbbi fázisában alakul ki.

Transz nő: születésekor férfinek meghatározott személy, akinek ennek ellenére nemi identitása vagy nemének kifejezése nem egyezik meg teljesen azzal.

Transz férfi: születésekor nőnek meghatározott személy, akinek ennek ellenére nemi identitása vagy nemének kifejezése nem egyezik meg teljesen azzal.

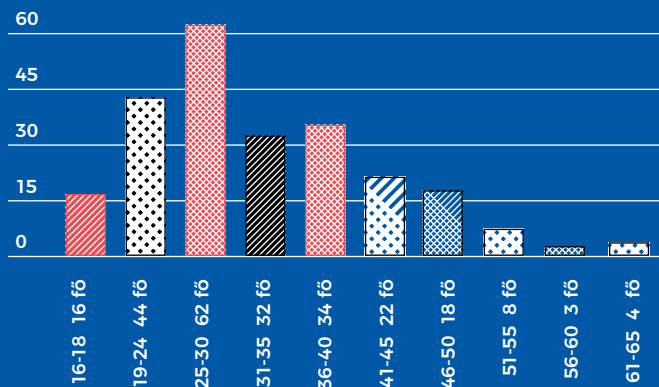

EREDMÉNYEK

Demográfia

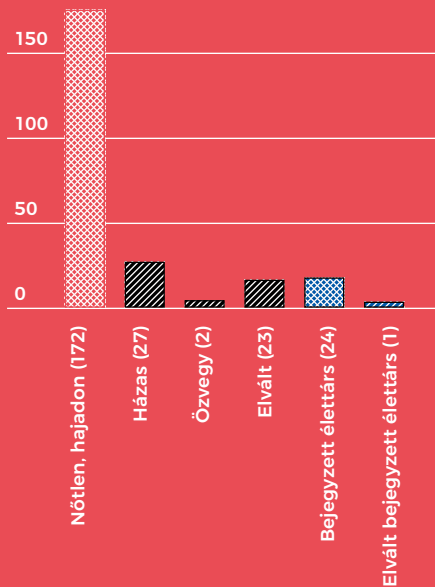
A legfiatalabb válaszadó 16 éves volt, a legidősebb pedig 65 éves, a súlypont azonban a fiatalok oldalára billent, a kérdőívek kitöltőinek 63.37%-a a 16 és 35 év közötti korosztályba tartozott.

A kitöltők száma 243 fő.
Életkor: min.16, max.65. Átlag 32,65.

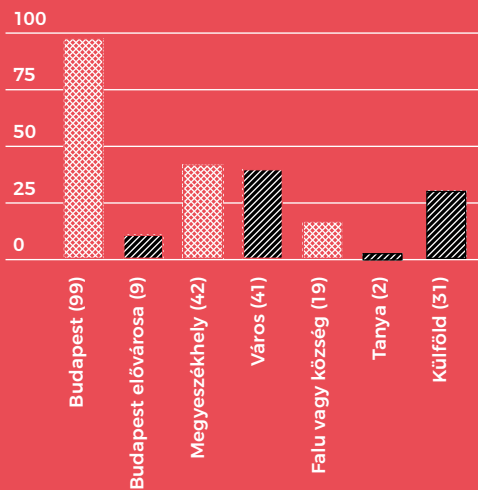

Családi állapot

A kitöltők 70,78%-a (172 személy) nőtlenként/hajadonként jelölte meg a családi állapotát. 11,11% (27 személy) házasként, 9,47% (23 személy) elváltként, 7,41% (18 személy) bejegyzett élettársi kapcsolatban élőként, 0,82% (2 személy) özvegyként, valamint 0,41% (1 személy) elvált bejegyzett élettársi kapcsolatúként.

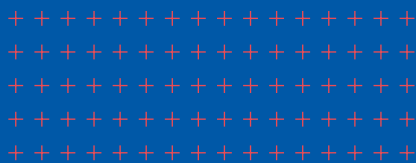

Lakóhely típusa

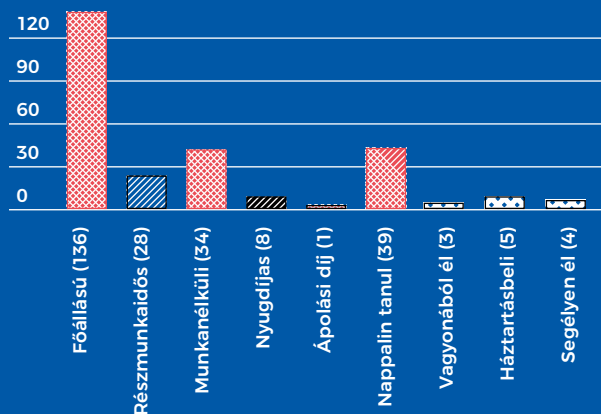

A kitöltők 44,44%-a (108 személy) Budapesten vagy Budapest agglomerációs körzetében él, 12,76%-a (31 személy) külföldön. A születés kori helyükhöz képest mérten a jelenlegi lakhelyre irányuló migráció is, ezen a két területen a legjelentősebb, Budapesten vagy Budapest agglomerációs körzetét tekintve 14,39%-kal nőtt, külföldre pedig 6,59%-kal.

Foglalkoztatottság

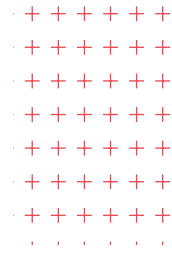
A kitöltők 55,97%-a (136 személy) főállású munkavállaló, 16,05%-a (39 személy) nappali tagozatos hallgató, 13,99%-a (34 személy) munkanélküli és/vagy álláskereső, 11,52%-a (28 személy) részmunkaidőben dolgozik, 3,29%-a (8 személy) nyugdíjas, 2,06%-a (5 személy) háztartásbeli, 1,65%-a (4 személy) szociális segélyezett, 1,23%-a (3 személy) vagyonából és/vagy ingatlan bérbeadásából él, valamint 0,41%-a (1 személy) ápolási díjban részesül.

Egy személy esetenként egy-nél több foglalkozási kategóriát is megjelölhetett (pl. "nappali tagozatos hallgató" és "részmunkaidőben dolgozik").

A Központi Statisztikai Hivatal által 2017. április 28-án kiadott gyorsjelentés szerint a 2017. január–márciusi időszakban a 15–64 évesek foglalkoztatási rátája 67,1%-ra emelkedett. Ezzel szemben kiemelkedő, hogy a transz válaszadók 67,49%-a (164 fő) foglalkoztatott, vagyis főállású munkavállaló 55,97% (136 fő) és részmunkaidőben dolgozik 11,52% (28 fő).

TRANZÍCIÓ

A személyes, valamint online interjúk rávilágítottak arra, hogy az érintettek legalább bizonyos mértékben mind eltérő módon fogalmazták meg a "tranzíció" fogalom jelentését.

"Műtéti úton való lélekhez igazítás, esetemben férfivá operálás, és ebbe a hormonkezelés is beletartozik." (transz férfi, 41)

"[A tranzíció lehetővé teszi, hogy] a biológiai nememet, amivel megszülettem, (...) mivel nem az én tudatomnak megfelelő test, (...) a tudatomhoz igazítsam. [Hogy] teljes fizikális valómban tudjak létezni, nőként. Mint ahogy a tudatom is nő. (...) Az, hogy ez mivel jár... hát sok mindennel." (transz nő, 38)

"Nekem a tranzíció (...) azt jelenti, hogy egy biológiai nemből, amit nem érzek a saját magaménak, egy másik biológiai nem felé törekedni vagy (...) átalakulni, részben vagy teljesen. Ez személyenként változó." (transz nő, 29)

"Az a folyamat, ami alatt születésével nem azonosuló ember eljut a vágyott nem állapotába. (Ez a nem többnyire a születésével ellentétes nem, és a vágyott szó utal arra, hogy ez nem feltétlenül jelent 100%-os átalakulást. Pl. van, aki nem vállal minden műtetet.)" (transz férfi, 31)

TRANZÍCIÓ

A fenti interjúrészletek alapján leszűrhetjük, hogy a legjelentősebb különbség a műtéti beavatkozások tekintetében jelentkezik: egyes interjúalanyok szerint azok szükségszerűen a tranzíció részét képezik, mások szerint a tranzíció az adott személy igényeitől függ és amennyiben ő teljes értékű életet képes élni bizonyos orvosi beavatkozások nélkül is, tranzíciója akkor is "teljesnek" tekinthető.

Ezt a szubjektivitást figyelembe véve a kitöltők 48,15%-ának (117 személy) volt vagy jelenleg tart a tranzíciója, 33,74%-ának (82 személy) még nem volt, a későbbiekben azonban tervezi, 12,76%-ának (31 személy) nem volt és a későbbiekben sem tervezi, 5,35% (13 személy) pedig a "számomra ez nem fontos kérdés/engem nem érint" válaszlehetőséget jelölte meg.

A 117 főnek, aki azt jelölte meg, hogy „volt vagy jelenleg is tart” a tranzíciója, azoknak 24,8 év volt az átlagkora amikor elkezdték ezt a folyamatot.

COMING OUT

A kitöltők legnagyobb arányban barátaik (73,66%, 179 személy), szüleik (53,91%, 131 személy), testvérük/testvéreik (48,56%, 118 személy), valamint házastársuk/partnerük (36,21%, 88 személy) előtt fedték fel transz státuszukat. 7,82% (19 személy) gyermeke/gyermekai előtt is felfedte. 12,76% (31 személy) teljes rejtőzködésben él.

FELTÉTELEZETT DISZKRIMINÁCIÓ

A hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció vagy negatív diszkrimináció a szociológiában ösztönös vagy tudatos kirekesztő, megalázó cselekedet.

A kérdőív összesített adatai alapján az alábbi területeken tapasztalnak az érintettek a legkiemelkedőbb arányban ellenük irányuló diszkriminációt:

a kitöltők 48,97%-a (119 személy) tapasztal/tapasztalt valamilyen mértékű diszkriminációt családján belül (pl. elhanyagolás, kiközösítés, stb.), 69,96%-a (170 személy) tapasztal/tapasztalt verbális abúzust (pl.

kötekedés, ugratás) transzneműsége miatt, 20,16%-a (49 személy) vált fizikai abúzus áldozatává transzneműsége miatt, 28,4%-a (69 személy) veszítette el munkáját vagy egy/több munkalehetőségét transzneműsége miatt. 51,85% (126 személy) gyakran kerül az egészségügyi ellátást transzneműségéből fakadó korábbi diszkrimináció vagy az attól való félelem miatt.

13%

teljes rejtőzködésben él.

Attitűdök

A válaszadók a következő arányban értenek többnyire vagy teljesen egyet a következő kijelentésekkel:

„Sok ember nem akarja elfogadni a transznemű embereket.”	76,55% (186 személy)
„A transz emberek elveszítik partnerüket, ha azok szembesülnek transzneműségükkel.”	56,08% (138 személy)
„Sok munkáltató alulértékeli egy transznemű embert, a képzettségétől függetlenül.”	70,37% (171 személy)
„Sok ember másként viselkedik a transz emberekkel a többiekhez képest.”	82,72% (201 személy)
„Sok embernek negatív a hozzáállása a transz emberekhez.”	81,48% (198 személy)
„Sok ember nem tud a transz emberekre normális emberként tekinteni.”	82,71% (201 személy)
„A transz embereket nem szívesen látják közösségi eseményeken pl. klubokban, rendezvényeken.”	52,67% (128 személy)
„Sok szülő csalódott lenne, ha transz gyermeke lenne.”	86,42% (210 személy)
„Sok ember azt gondolja, hogy a legtöbb transz ember HIV fertőzött és AIDS-ben fog meghalni.”	39,92% (97 személy)

57%

"Igyekszel ciszneneműnek tűnni azért, hogy elkerüld, mások elutasítását."

56,79%-a (138 személy)

„Sok ember azt gondolja, hogy a transz emberek nagy része szexmunkából keresi a kenyerét.”

51,44%
(125 személy)

„Sok egügyi dolgozó kellemetlennek érzi, negatív hozzáállást mutat, mikor transz embert kezel.”

60,08%
(146 személy)

„Néha azt kívánod, bárcsak ne lennél transznemű.”

57,2%
(139 személy)

„Néha azt gondolod, valószínűleg boldogabb lennél, ha nem lennél transznemű.”

60,08%
(146 személy)

„Ahhoz, hogy elkerüld lelepleződésed, próbáltál már a születéskor kijelölt nemed szerint élni.”

69,96%
(170 személy)

„Néha azt kívánod, bárcsak sokkal inkább azonosulnál születéskor kijelölt nemeddel.”

33,74%
(82 személy)

„Úgy érzed, a transzneműséged egy személyes hiányosságod.”

30,87%
(75 személy)

„Néha szégyelled magad a nemi identitásod vagy nemi önkifejezésed miatt.”

37,45%
(91 személy)

„Félsz attól, hogy a családod és a barátaid rájönnek nemi identitásodra.”

38,27%
(93 személy)

*Mindezeket
az adatokat
jól példázzák
az alábbi,
interjúkból
idézett részletek:*

A diszkrimináció sok esetben rejtőzködéshez, a transz identitás el nem fogadásához vezet, valamint - mint azt a későbbiekben látni fogjuk - gyakran a gyermekvállalás, családalapítás kérdéskörében is megjelenik.

"Rendszeres beszólogatások, kisebb támadások (pl. lökdösődés, rángatás, üvegekkel való dobálás - az akkori barátnőmet dobálták meg miattam, nem lehettem ott vele, mert akkor műtöttek), megfenyegetések (...). (...) A falubeliek pletykálnak összevissza. Pl. szomszédos falvakba is eljutott a hírem, aztán egy tanfolyamon 2 faluval arrébb élők kötöttek belém, ott is majdnem verekedéssé fajult a dolog."
(transz férfi, 31)

"M u n k a h e l y - k e r e s é s n é l kimondatlanul is előnyben részesítik a nem-transz jelentkezőket, ezért előfordult, hogy hónapokig senki sem adott pozitív választ."
(transz nő, 47)

"Mikor a név- és nemváltoztatási kérelemhez intéztem a szakvéleményeket, a "nőgyógyászati" (amiben le kellett írnia egy nőgyógyásznak, hogy a nemi helyreállító műtéteknek nincs ellenjavallata) kapcsán először egy helyi rendelőbe mentem el. Az ottani nőgyógyász megmondta, hogy tudja, hogy az ókorban a homoszexualitás elfogadott volt, de szerinte ez nem normális dolog, úgyhogy tudjam, hogy hol a helyem és egy férfivel feküdjek le rendszeresen, ne egy "azonos" neművel (mert meg kellett mondanom neki, hogy én a barátnőmmel "élek" nemi életet). Nagyon [rosszul] esett, azt se tudta, hogy mi az a transznemű és többször elmondta, hogy márpedig én nő vagyok..."
(transz férfi, 21)

MEGLÉVŐ GYERMEKEK

A kitöltők 80,25%-ának (195 személy) nincs gyermeke (biológiai, örökbefogadott vagy nevelt), 19,75%-ának (48 személy) van.

A kitöltők 10,29%-a (25 személy) gyermekével/gyermekeivel való viszonyát kiemelkedően jónak ítéli, 4,12%-a (10 személy) úgy érzi, tranzíciója nem változtatott a gyermekével/gyermekeivel való kapcsolatának minőségén.

A kitöltők 9,05%-ának (22 személy) van olyan gyermeke, akivel nem él egy háztartásban. A különélés leggyakoribb oka a gyermek kora (már felnőtt és elköltözött) vagy válás/szakítás, mely után a gyermeket a válaszdó partnere neveli tovább.

Jelenlegi önmeghatározás szülői viszony tekintetében

- Anya voltam, az is vagyok 6,25% (3 fő)
- Anya voltam, apa vagyok 6,25% (3 fő)
- Apa voltam, az is vagyok 37,5% (18 fő)
- Apa voltam, anya vagyok 4,17% (2 fő)
- Szülő vagyok 45,83% (22 fő)

A gyermek/ek meghatározása a szülője tekintetében

- Anya volt, az is maradt 10,42% (5 fő)
- Anya volt, apa jelenleg 2,08% (1 fő)
- Apa volt, az is maradt 52,09% (25 fő)
- Apa volt, anya jelenleg 8,33% (4 fő)
- Szülöm 27,08% (13 fő)

ANYAKÖNYVI KIVONAT

A válaszdó szülők 16,66% (8 fő) szeretne gyermeke születési anyakönyvi kivonatában változást bevezettetni, amelyet mindannyian nemi identitásuknak megfelelő nevük és/vagy nemük vagy annak megfelelő szülői viszony feltüntetésével képzelnek el.

GYERMEKVÁLLALÁS

A kitöltők 53,91%-a (131 személy) szeretne a jövőben gyermeket, 46,09%-a (112 személy) nem.

++++
++++

Utóbbi esetben a leggyakoribb okok a következők:

- A kitöltőnek már van gyermeke és nem szeretne többet.
- A kitöltő túl idősnek ítéli magát a gyermekvállaláshoz.
- A kitöltő nem tartja megfelelőnek a jelenlegi életmódját, életkörülményeit a gyermekvállaláshoz (pl. tanuló, nem kielégítő anyagi helyzet, partner hiánya stb.)
- A kitöltő részben vagy egészen transz státuszával összefüggésben tart attól, hogy nem lenne megfelelő szülő.
- A kitöltő biológiai gyermeket szeretne, erre azonban nincs lehetősége.
- A kitöltő tart attól, hogy a nemű identitászavar öröklődhet.
- A kitöltő alapbeállítódásából fakadóan nem szeretne gyermeket (tehát ez a döntése nem transz státuszával áll összefüggésben).

Nincs olyan kutatás amely azt az eredményt mutatná, hogy a transznemű szülő befolyásolná a gyermek szexuális-, vagy nemű identitásának fejlődését, alakulását, vagy öröklődhet a transz identitása, ennek ellenére ahogy a fentebb is olvasható az érvek között 7 válaszadó (2,88%) a "Miért nem szeretne gyermeket"? kifejtős kérdésre ezt említette meg gátló tényezőként. Ezt tükrözi az is még, hogy "A transz szülők is ugyanolyan jó szülők, mint bárki más." állítással 4,12% (10 személy) teljes mértékben nem ért egyet.

Arra a kérdésre, hogy milyen módon képzelik a gyermekvállalást, a kitöltők többsége az alábbi lehetőségek közül emelt ki egyet vagy többet:

- *Örökbefogadás*
- *Mesterséges megtermékenyítés*
- *Béranya*
- *Természetes gyermeknemzés*
- *A kitöltő párja gyermekét kívánja nevelésbe venni*

A kitöltők 54,32%-a (132 személy) egyetért a következő állítással: "A transz emberek számára jelentős nehézségekkel jár a gyermekvállalás."

(Konkrét információk a magyarországi transz emberek gyermekvállalási lehetőségeiről és családügyi kérdéseiről a „Transz családügyi kérdezz-felelek” című kiadványban, amely szintén a TransParenting projekt keretén belül készült)

"Előbb az elképzeléseim: kezdetben úgy terveztem, hogy petesejt/embrió fagyasztással biztosítom a későbbi lehetőséget, és ha egyszer sikerül megnőszülni, a feleségem kihordhatná a babát. Én pedig haladhatnék az átalakulással. Igaz, hogy bizarrul hangzik ez az egész, orvosok, petri-csészék, úgy kell összevegyészkedni egy gyereket, de ez csak átmeneti állapot, eredménye pedig egy ugyanolyan átlagos család, mint bármelyik másik. A helyzet nem túl kecsesgető, gondoltam, leállok a tranzícióval, amíg gyerekem nem lesz (a külsőm már elfogadható volt akkor is, mikor ezt tervezgettem), ha nincs más mód, kihordhatnám én is. Mostanra sajnos úgy érzem, le kell majd mondanom a gyerekvállalásról. Akadályozó tényezők: Elsősorban rettenetesen drága. De itt Magyarországon, ha lenne is elég pénz és meddősegi klinikák, a transzneműekkel nem foglalkoznak. Ugyanis tudomásom szerint férfitől csak spermát, nőtől csak petesejtet fagyaszthatnak, esetleg még a családi állapot is beleszámít. Egy transznemű, ha már váltott, ezeknek nem tud megfelelni. Gyanítom, hogy még ha a váltás előtt el is vállalnák, váltás után már vagy nem férne hozzá a tulajdonos, vagy nem használhatná fel. Tudtommal nagy problémát jelent egy transznemű gyermekénél, hogy kit írjanak be, mint szülőt. Pl. mindenkinek elég kellemetlen lenne az anya nevének beírni egy férfinévét. Sőt a transznemű szülő akár el is veszítheti így a gyermekét transzneműsége miatt." (transz férfi, 31)

Jellemző félelemként jelent meg a diszkrimináció a gyermeket vállaló transz emberekkel és akár gyermekükkel/gyermekükkel szemben.

A kitöltők 42,79%-a (104 személy) többnyire vagy teljes mértékben egyetért a következő állítással: "A gyermeket vállaló transz embereket

diszkriminálják az egészségügyi-, és más ellátórendszerben."

A kitöltők 39,92%-a (97 személy) többnyire vagy teljes mértékben egyetért a következő állítással: "A transz emberek gyermekeit bántják az óvodákban, iskolákban."

"Egy ismerősöm megvádolt, hogy szerinte majd ne neveljek gyereket, mert a nemi identitásom miatt a gyereket csúfolni, bántani fogják és én ezt ne akarjam, ne akarjak rosszat a gyerekeknek." (transz férfi, 21)

"Semmiben nem változott a kapcsolatunk, kicsiként is belülről érezhette, hogy nem én vagyok az anyafigura a családban, mert nem úgy viszonyult hozzám és ő volt az, aki ösztönösen azon a férfi néven hívott, amelyet ma is viselek, úgymond ő nevezett el. Soha nem okozott ez neki problémát, férfiként ismert el és szerencsére a szociális közegében, mint óvoda, iskola sem érte emiatt soha hátrány, mert nem igazán tudtak róla." (transz férfi, 40)

A kitöltők 89,71%-a (218 személy) többnyire vagy teljes mértékben egyetért a következő állítással: "A transz szülők is ugyanolyan jó szülők,

mint bárki más."

Ugyanezzel az állítással 4,12% (10 személy) teljes mértékben nem ért egyet.

A kitöltők szerint az alábbi lehetőségek az alábbi arányban hozzáférhetőek a transz emberek számára Magyarországon a gyermekvállaláshoz:

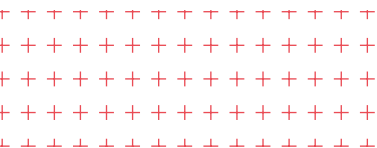
- Biológiai úton, közösüléssel (59,67%, 145 személy)
- Örökbefogadás különnemű párként (76,54%, 186 személy)
- Örökbefogadás azonos nemű párként (11,52%, 28 személy)
- Örökbefogadás egyedülállóként (43,62%, 106 személy)
- Azonos nemű partner meglévő gyerekének örökbefogadása (bejegyzett élettársi kapcsolat esetén) (20,99%, 51 személy)
- Különnemű partner meglévő gyerekének örökbefogadása (házasság esetén) (53,50%, 130 személy)
- Mesterséges megtermékenyítés (41,15%, 100 személy)
- A partner mesterséges megtermékenyítése (44,44%, 108 személy)
- Hímivarsejt-lefagyasztás (31,28%, 76 személy)
- Petesejt-lefagyasztás (24,69%, 60 személy)
- Béranyaság (27,57%, 67 személy)
- Házilagos megtermékenyítés (pl. befecskendezéssel) (27,16%, 66 személy)
- Az orvostudomány fejlődésének köszönhetően méhtranszplantáció után biológiai úton (10,70%, 26 személy)

A kitöltők szerint az alábbi ellátások az alábbi arányban érhetőek el a transz emberek számára Magyarországon:

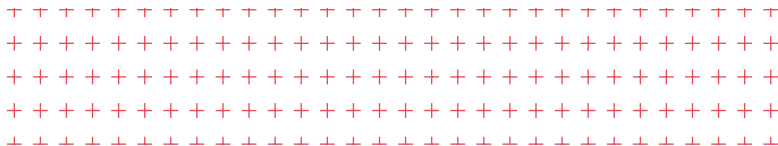
- Családtervezési tanácsadás (15,23%, 37 személy)
- Gyermekvállalási információk (20,99%, 51 személy)
- Családjogi segítség (15,64%, 38 személy)
- Családtámogatási ellátásokkal kapcsolatos információk (18,11%, 44 személy)
- Szociális ügyintézés (18,52%, 45 személy)
- Hasonló szülők megtalálása (20,16%, 49 személy)
- Családi szabadidős programok (34,16%, 83 személy)
- Szülőkonzultáció, nevelési tanácsadás (20,16%, 49 személy)
- Családkonzultáció, családterápia (20,58%, 50 személy)

(A százalékos adatok azt jelzik, hogy hány válaszadó jelölt "többnyire elérhető" vagy "elérhető" kategóriát)

A kitöltők értékelése alapján a fenti ellátások a következő fontossági sorrendben helyezkednek el:

- Családtervezési tanácsadás (60,08%, 146 személy)
- Szülőkonzultáció, nevelési tanácsadás (64,61%, 157 személy)
- Családi szabadidős programok (66,67%, 162 személy)
- Hasonló szülők megtalálása (67,08%, 163 személy)
- Családkonzultáció, családterápia (67,08%, 163 személy)
- Gyermekvállalási információk (69,96%, 170 személy)
- Családjogi segítség (72,43%, 176 személy)
- Szociális ügyintézés (72,84%, 177 személy)
- Családtámogatási ellátásokkal kapcsolatos információk (73,66%, 179 személy)

KÖVETKEZTETÉSEK

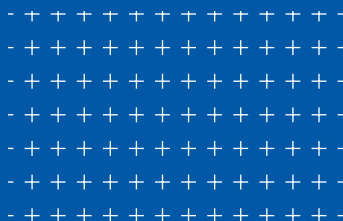
Összességében tehát elmondható, hogy a kitöltők több, mint 50%-a szeretne a jövőben gyermeket vállalni, a transz emberek gyermekvállalásával, az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban azonban nehéz naprakész és átfogó jellegű információhoz jutni.

Specifikus félelemként jelentkezett az egészségügyi ellátásban, valamint a különböző intézményekben (pl. iskola, óvoda) a transz szülők és gyermekeik ellen irányuló diszkrimináció, a gyermekvállalás jogi ellehetetlenítése, valamint a családalapításhoz megfelelő partner megtalálása.

A kitöltők kisebb hányadának, mintegy 20%-ának a kitöltés időszakában már volt egy vagy több gyermeke.

Esetükben gyakori problémaként jelentkezett válás/szakítás után a láthatás korlátozása, illetve akár teljes megvonása az érintettek transz státuszából kifolyólag. Ezzel szemben a többségi tapasztalatok alapján, amennyiben a pár együtt maradt, gyermekükkel többnyire nem romlott vagy nem romlott jelentősen a kapcsolatuk pusztán transz státuszuk felfedése vagy tranzíciójuk megkezdése miatt.

Kiemelkedő fontosságú lenne tehát egy transz-specifikus vagy legalábbis transz-inkluzív ellátórendszer kialakítása, amelynek elengedhetetlen részét képeznék egy folyamatosan bővülő és a különböző változásokkal, változtatásokkal naprakészen lépést tartó információs bázis az elérhető szolgáltatásokról, lehetőségekről.

HASZNÁLT FOGALMAK

Transz emberek

Az emberek különféle, széles rétegét lefedő kifejezés azokra, akik nemi identitása vagy nemének kifejezése nem egyezik meg teljesen azzal, ahogyan születésükkor meghatározták azt. Ebbe a körbe tartoznak azok (de nem csak azok!), akik transzszexuális emberként, transznemű emberként, transzvesztitaként/ cross-dresser emberként, nem-binárisként, dzsender variáns emberként stb. határozzák meg magukat.

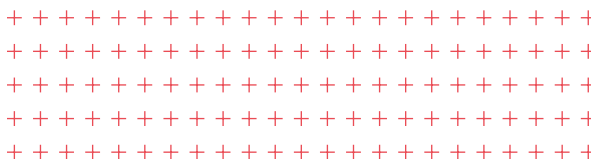
Akik nem transz emberek, azok a ciszneműek. Tehát ez alatt értünk mindenkit, akiknek a születésekor meghatározott nemével megegyezik a nemi identitása, biológiai neme és a nemének kifejezése.

Nemi identitás

Minden ember mélyen átértzett belső és egyéni tapasztalata a neméről, amely lehet, nem felel meg a születésekor meghatározott nemének, beleértve a testének személyes érzését (amely magában foglalhatja, /amennyiben az szabadon választott!/ a testi megjelenés vagy funkciók módosítását, orvosi, sebészeti és más módon) és egyéb típusú kifejezését a nemnek, beleértve a ruhát, beszédet és stílust.

Nem kifejezése

Az a mód, ahogyan egy ember a külső megjelenésével és/vagy viselkedési, öltözködési, hajviseleti, hangbeli, testi és egyéb külső és fizikai jellemzőivel kifejezi önmagát.

HASZNÁLT FOGALMAK

Nem jogi elismerése

A nem jogi elismerése az a folyamat, amely során a személy nevét és a nemével kapcsolatos adatokat a hivatalos okmányaiban és az összes hivatali nyilvántartásban megváltoztatják, annak érdekében, hogy az adott személy nemi identitását hivatalosan is elismerjék. A különböző államok eltérő feltételeket szabhatnak ahhoz, hogy ki jogosult erre, noha a kényszersterilizáció, a kényszer válás, a kötelező mentális betegségről szóló diagnózis vagy korhatár olyan feltételek, amelyek egyértelműen sértik az egyén emberi jogait.

Tranzíció

Egy folyamat amelyet a transz személy azért vállal, hogy a nemi identitásának megfelelően élhessen. Része lehet az úgynevezett társadalmi nemi elismerés (pl. valaki változtat a megjelenésén), a jogi nemi elismerés (pl. megváltoztatja a nemét az irataiban) és/vagy az orvosi tranzíció (pl. hormonok és műtétek igénybevétele amik köszönhetően a transz személy teste fizikálisan változik meg).

Coming out

A coming out vagy coming-out angol kifejezés, magyarul előbújás, arra utal, amikor valaki elmondja egy másik embernek, vagy nyilvánosan felvállalja jelen esetben, hogy nemi identitását és/vagy nemi önkifejezését.

JELENTSZD AZ ERŐSZAKOT ÉS A DISZKRIMINÁCIÓT!

A Transvanilla olyan erőszakos és diszkriminációs eseteket monitoroz, melyeket az áldozat nemi identitása vagy nemi önkifejezése miatt követtek el. A bejelentés anonim, és nem csak az jelenthet, aki elszenvedte az esetet, hanem tanúk is.

Célunk, hogy felhívjuk a figyelmet a transz emberek ellen elkövetett erőszakra/diszkriminációra. Szeretnénk mozgósítani a közösséget, hogy minél többen keressenek jogorvoslati lehetőséget.

Jelentsd nekünk, ha a következő dolgok történnek veled:

- Szóban bántalmaznak (azt is beleértve, hogy az utcán kiabálnak utánad/veled), fenyegetnek, zaklatnak, megfélemlítenek a nemi identitásod vagy annak kifejezése miatt.
- Fizikai erőszak vagy szexuális támadás ér a nemi identitásod vagy annak kifejezése miatt.
- Nem férsz hozzá bizonyos szolgáltatáshoz, mert megtagadják azt tőled a nemi identitásod vagy annak kifejezése miatt.

Miért számít, ha jelentesz?

A transzfób esetek aluljelentettsége komoly kérdés. Nagyon sok transz ember szembesül olyan szintű transzfóbiával, hogy már fel sem merül bennük, hogy a velük szemben tanúsított viselkedés elfogadhatatlan és jelenteni kellene. Mások azért nem jelentik az eseteket, mert nem hiszik, hogy bármit is lehetne tenni, vagy hogy segítséget, támogatást kapnának bárholnan.

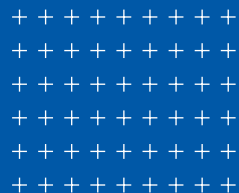
A jelentés egy nagyon fontos első lépés ahhoz, hogy változást érzünk el. Ha az eseteket nem jelentjük, a probléma nem is létezik, és nem tudunk változást előidézni. Jelenteni tovább azért is fontos, hogy az áldozatok hozzáférhessenek a támogató szolgáltatásokhoz amelyek léteznek.

Hogyan jelenthatsz és/vagy kérhatsz ingyenes jogi, pszichológiai segítséget?

E-mail: szervezet@transvanilla.hu

Űrlap: <http://transvanilla.hu/jelentes>

Telefon: +36 30 586 9310

KAPCSOLAT

Postacím Pf. 527 1538 Budapest
FB www.facebook.com/transvanilla
Twitter twitter.com/transvanilla
Web transvanilla.hu
Email szervezet@transvanilla.hu